

طرح درس

سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۴	تاریخ ارائه درس: نیمسال اول
نوع درس: اختصاصی اختیاری	نوع درس: نظری
دانشکده: تغذیه و علوم غذایی	مقطع/رشته: کارشناسی ارشد/علوم تغذیه
نام مدرس: دکتر مینا باباشاهی	
نام درس(واحد): برنامه‌ریزی غذا و تغذیه (۲)	تعداد دانشجو $\approx$ ۴ نفر
ترم: ۱	مدت کلاس: ۳۴ ساعت

جلسه اول: آشنایی با مفهوم برنامه‌ریزی تغذیه‌ای، موضوعات و اولویت‌های جهانی در حوزه غذا و تغذیه

اهداف

شناختی:

دانشجو باید:

- با مفهوم برنامه‌ریزی در حوزه سلامت و تغذیه آشنا باشد.
- اهمیت و رویکرد برنامه‌ریزی تغذیه‌ای جامعه‌محور در ارتقای سلامت را شرح دهد.
- موضوعات و اولویت‌های جهانی در حوزه غذا و تغذیه را بشناسد.

مهارتی: -

نگرشی: دانشجو باید بتواند اهمیت و ضرورت برنامه‌ریزی تغذیه‌ای در بهبود وضعیت تغذیه و سلامت جامعه را درک کند.

روش تدریس

حضور: سخنرانی با استفاده از ویدئو پروژکتور و پاورپوینت، بارش فکری و پرسش و پاسخ

مجازی: به اشتراک‌گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌ها در سامانه نوید

نحوه تعامل استاد و دانشجو: سخنرانی و بارش فکری و پرسش و پاسخ

ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال در کلاس، پاسخ به تکالیف در سامانه نوید

ارزشیابی تکمیلی: میزان پاسخ‌دهی به سؤالات مربوط به این جلسه در آزمون پایان ترم

جلسه دوم: مفهوم نظام غذا و تغذیه و امنیت غذایی، روند امنیت غذایی در ایران و جهان

اهداف

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- تعریف جامع و کامل از امنیت غذایی را ارائه دهد.
- روند امنیت غذایی در ایران و جهان شرح دهد.
- عوامل تأثیرگذار بر پایداری امنیت غذایی در جوامع را شرح دهد.
- مؤلفه‌های ضروری در دستیابی به امنیت غذایی پایدار را بیان کند.
- انواع روش‌ها و ابزارهای سنجش امنیت غذا و تغذیه در ابعاد مختلف را شرح دهد.

مهارتی: دانشجو باید توانایی به‌کارگیری ابزارهای سنجش امنیت غذایی را داشته باشد.

نگرشی: -

روش تدریس

حضور: سخنرانی با استفاده از ویدئو پروژکتور و پاورپوینت، بارش فکری و پرسش و پاسخ
مجازی: به اشتراک‌گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌ها در سامانه نوید

نحوه تعامل استاد و دانشجو: سخنرانی و بارش فکری و پرسش و پاسخ

ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال در کلاس، پاسخ به تکالیف در سامانه نوید، فعالیت گروهی و ارائه کلاسی
ارزشیابی تکمیلی: میزان پاسخ‌دهی به سؤالات مربوط به این جلسه در آزمون پایان‌ترم

جلسه سوم: مدل‌های اجتماعی-فرهنگی سلامت و تغذیه

اهداف

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- با مدل تعیین‌کننده‌های اجتماعی سلامت آشنا باشد.
- مفهوم نظریه تغییر رفتار و اجزای آن را شرح دهد.
- با اجزای مدل مفهومی امنیت غذایی در ایران آشنا باشد.
- با مؤلفه‌های تئوری بازاریابی اجتماعی آشنا باشد.
- با ذکر مثال کاربرد تئوری بازاریابی اجتماعی را در برنامه‌ریزی غذا و تغذیه شرح دهد.

مهارتی: -

نگرشی: -

روش تدریس

حضوری: سخنرانی با استفاده از ویدئو پروژکتور و پاورپوینت، بارش فکری و پرسش و پاسخ
مجازی: به اشتراک‌گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌ها در سامانه نوید

نحوه تعامل استاد و دانشجو: سخنرانی و بارش فکری و پرسش و پاسخ

ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال در کلاس، پاسخ به تکالیف در سامانه نوید، فعالیت گروهی و ارائه کلاسی
ارزشیابی تکمیلی: میزان پاسخ‌دهی به سؤالات مربوط به این جلسه در آزمون پایان‌ترم

جلسه چهارم: تعیین‌کننده‌های اجتماعی سلامت و تغذیه و مفهوم عدالت در تغذیه

اهداف

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- عوامل خطر و تعیین‌کننده‌های مشکلات تغذیه‌ای در جامعه خود را شناسایی نماید.
- مفهوم نابرابری در تغذیه سالم را شرح دهد.
- حکمرانی خوب سلامت را توضیح دهد.
- مفهوم عدالت در سلامت و تغذیه را بیان کند.
- دلایل اهمیت توجه به آسیب‌های اقتصادی-اجتماعی و تفاوت‌های فرهنگی در برنامه‌ریزی غذا و تغذیه را بیان کند.

مهارتی: -

نگرشی: -

روش تدریس

حضور: سخنرانی با استفاده از ویدئو پروژکتور و پاورپوینت، بارش فکری و پرسش و پاسخ
مجازی: به اشتراک‌گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌ها در سامانه نوید

نحوه تعامل استاد و دانشجو: سخنرانی و بارش فکری و پرسش و پاسخ

ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال در کلاس، پاسخ به تکالیف در سامانه نوید، فعالیت گروهی و ارائه کلاسی
ارزشیابی تکمیلی: میزان پاسخ‌دهی به سؤالات مربوط به این جلسه در آزمون پایان‌ترم

جلسه پنجم: مبانی و مراحل برنامه‌ریزی تغذیه‌ای برای ارتقای سلامت؛ نظریه‌ها و مدل‌ها و کاربرد آن‌ها در برنامه‌ریزی حوزه تغذیه و سلامت
اهداف شناختی: دانشجو باید بتواند: • برنامه‌ریزی تغذیه‌ای را تعریف نماید. • ویژگی‌های برنامه‌ریزی تغذیه‌ای را توضیح دهد. • مراحل برنامه‌ریزی تغذیه‌ای را شرح دهد. • نظریه‌ها و مدل‌های برنامه‌ریزی حوزه تغذیه و سلامت را بشناسد و کاربرد آن‌ها را بداند. مهارتی: - نگرشی: دانشجو باید بتواند اهمیت و ضرورت برنامه‌ریزی تغذیه‌ای در رفع مشکلات تغذیه‌ای و بهبود وضعیت تغذیه جامعه و کاهش بار بیماری‌ها را درک کند.
روش تدریس حضور: سخنرانی با استفاده از ویدئو پروژکتور و پاورپوینت، بارش فکری و پرسش و پاسخ مجازی: به اشتراک‌گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌ها در سامانه نوید
نحوه تعامل استاد و دانشجو: سخنرانی و بارش فکری و پرسش و پاسخ
ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال در کلاس، پاسخ به تکالیف در سامانه نوید، فعالیت گروهی و ارائه کلاسی ارزشیابی تکمیلی: میزان پاسخ‌دهی به سؤالات مربوط به این جلسه در آزمون پایان‌ترم

اهداف

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- نیاز و نیازسنجی را تعریف کند.
- اهمیت و ضرورت نیازسنجی را بیان کند.
- مراحل یک نیازسنجی را توضیح دهد.
- چگونگی برنامه‌ریزی و اجرای نیازسنجی را شرح دهد.
- ضرورت اولویت‌بندی مشکلات تغذیه‌ای و نیازهای تغذیه‌ای جامعه را شرح دهد.
- معیارهای اولویت‌بندی مشکلات تغذیه‌ای را شرح دهد.
- روش تحلیل نقاط قوت، ضعف، تهدیدها و فرصت‌ها (SWOT) برای اولویت‌بندی را توضیح دهد.
- نکات مهم برای بررسی عوامل داخلی (نقاط قوت و ضعف) را بیان کند.
- نکات مهم برای بررسی عوامل خارجی (فرصت‌ها و تهدیدها) را بیان کند.

مهارتی:

دانشجو باید بتواند:

- برای طراحی یک برنامه تغذیه‌ای در یک جامعه فرضی (یا منتخب خود)، مراحل نیازسنجی را برنامه‌ریزی و اجرا کند.
- مشکلات تغذیه‌ای یک جامعه فرضی (یا منتخب خود) را با توجه به روش تحلیل SWOT اولویت‌بندی کند.

نگرشی: -

روش تدریس

حضور: سخنرانی با استفاده از ویدئو پروژکتور و پاورپوینت، بارش فکری و پرسش و پاسخ

مجازی: به اشتراک‌گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌ها در سامانه نوید

نحوه تعامل استاد و دانشجو: سخنرانی و بارش فکری و پرسش و پاسخ

ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال در کلاس، پاسخ به تکالیف در سامانه نوید، فعالیت گروهی و ارائه کلاسی

ارزشیابی تکمیلی: میزان پاسخ‌دهی به سؤالات مربوط به این جلسه در آزمون پایان‌ترم

اهداف

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- مبنای انتخاب اهداف برنامه را شرح دهد.
- تفاوت هدف کلی و اختصاصی را بیان کند.
- انواع اهداف اختصاصی را شرح دهد.
- روش اصولی نگارش اهداف یک برنامه را توضیح دهد.

مهارتی: دانشجو باید بتواند برای یک برنامه فرضی تغذیه‌ای جامعه‌محور هدف کلی و اهداف اختصاصی تعریف کند.
نگرشی: -

روش تدریس

حضور: سخنرانی با استفاده از ویدئو پروژکتور و پاورپوینت، بارش فکری و پرسش و پاسخ
مجازی: به اشتراک‌گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌ها در سامانه نوید

نحوه تعامل استاد و دانشجو: سخنرانی و بارش فکری و پرسش و پاسخ

ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال در کلاس، پاسخ به تکالیف در سامانه نوید، فعالیت گروهی و ارائه کلاسی

ارزشیابی تکمیلی: میزان پاسخ‌دهی به سؤالات مربوط به این جلسه در آزمون پایان‌ترم

جلسه هشتم: استراتژی‌های اصلی مورد استفاده در برنامه‌های تغذیه‌ای، برنامه عملیاتی و مراحل آن

اهداف

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- معیارها و چگونگی انتخاب روش‌ها و راهبردهای متداول مداخله در حوزه تغذیه را توضیح دهد.
- روش‌ها و رویکردهای متداول مداخله در حوزه تغذیه را بیان کند.
- چگونگی طبقه‌بندی، امتیازدهی و انتخاب استراتژی‌های مؤثر تغذیه‌ای را شرح دهد.
- برنامه عملیاتی را تعریف کند.
- ضرورت تنظیم یک برنامه عملیاتی را توضیح دهد.
- اجزای یک برنامه عملیاتی را بیان کند.

مهارتی:

دانشجو باید بتواند:

- برای یک برنامه فرضی تغذیه‌ای جامعه‌محور، روش‌ها و استراتژی‌هایی در نظر بگیرد و آن‌ها را طبقه‌بندی و امتیازدهی کند و مناسب‌ترین آن‌ها را انتخاب کند.
- یک برنامه عملیاتی برای یک برنامه فرضی تغذیه‌ای جامعه‌محور تنظیم کند.

نگرشی: دانشجو باید اهمیت و ضرورت تنظیم برنامه عملیاتی را در برنامه‌ریزی تغذیه‌ای را درک کند

روش تدریس

حضور: سخنرانی با استفاده از ویدئو پروژکتور و پاورپوینت، بارش فکری و پرسش و پاسخ مجازی: به اشتراک‌گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌ها در سامانه نوید

نحوه تعامل استاد و دانشجو: سخنرانی و بارش فکری و پرسش و پاسخ

ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال در کلاس، پاسخ به تکالیف در سامانه نوید، فعالیت گروهی و ارائه کلاسی

ارزشیابی تکمیلی: میزان پاسخ‌دهی به سؤالات مربوط به این جلسه در آزمون پایان‌ترم

اهداف

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- ضرورت و اهمیت ارزشیابی برنامه را بیان کند.
 - انواع ارزشیابی برنامه را شرح دهد.
 - در مورد جنبه‌ها و مراحل یک برنامه می‌تواند ارزشیابی شود، توضیح دهد.
 - روش‌های مختلف ارزشیابی برنامه را بیان کند.
- مهارتی:** دانشجو باید بتواند برای یک برنامه فرضی تغذیه‌ای جامعه‌محور مراحل ارزشیابی را تنظیم کند.
- نگرشی:** -

روش تدریس

حضور: سخنرانی با استفاده از ویدئو پروژکتور و پاورپوینت، بارش فکری و پرسش و پاسخ
مجازی: به اشتراک‌گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌ها در سامانه نوید

نحوه تعامل استاد و دانشجو: سخنرانی و بارش فکری و پرسش و پاسخ

ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال در کلاس، پاسخ به تکالیف در سامانه نوید، فعالیت گروهی و ارائه کلاسی

ارزشیابی تکمیلی: میزان پاسخ‌دهی به سؤالات مربوط به این جلسه در آزمون پایان‌ترم

جلسه دهم: عوامل موفقیت و شکست برنامه‌های تغذیه‌ای

اهداف

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- عوامل مؤثر بر موفقیت و شکست برنامه‌های تغذیه‌ای را شرح دهد.
- تکنیک‌های جلب مشارکت جامعه را در مراحل مختلف طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه را بیان کند.
- پیامدهای قابل‌سنجش مشارکت مردم را شرح دهد.
- موانع مشارکت مردم در مراحل مختلف برنامه را بیان کند.
- مفهوم فرهنگ را بیان کند و در مورد تأثیر ملاحظات فرهنگی در موفقیت برنامه‌های تغذیه‌ای توضیح دهد.

مهارتی: دانشجو باید بتواند از سایت معرفی‌شده دفتر بهبود تغذیه وزارت بهداشت ایران و پایگاه داده جهانی سازمان جهانی سلامت، به برنامه‌های ایران و کشورهای مختلف در زمینه بهبود امنیت غذایی و وضعیت تغذیه جامعه دسترسی پیدا کند و دلایل موفقیت یا شکست یک برنامه را نقد و بررسی کند.

نگرشی: دانشجو باید بتواند اهمیت پذیرش یک رویکرد مبتنی بر احترام به حقوق بشر و فرهنگ بومی در میزان موفقیت برنامه درک کند.

روش تدریس

حضور: سخنرانی با استفاده از ویدئو پروژکتور و پاورپوینت، بارش فکری و پرسش و پاسخ

مجازی: به اشتراک‌گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌ها در سامانه نوید

نحوه تعامل استاد و دانشجو: سخنرانی و بارش فکری و پرسش و پاسخ

ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال در کلاس، پاسخ به تکالیف در سامانه نوید، فعالیت گروهی و ارائه کلاسی

ارزشیابی تکمیلی: میزان پاسخ‌دهی به سؤالات مربوط به این جلسه در آزمون پایان‌ترم

جلسه یازدهم: معرفی و تحلیل یک برنامه تغذیه‌ای منتخب در جهان

اهداف

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- زمینه شکل‌گیری برنامه موردی (برنامه حمایت تغذیه‌ای WIC) را شرح دهد.
- اهداف برنامه را بیان کند.
- گروه هدف برنامه را نام ببرد.
- ذی‌نقشان برنامه را نام ببرد.
- استراتژی و روش پیاده‌سازی برنامه را توضیح دهد.
- میزان دستیابی به اهداف برنامه را شرح دهد.
- نقاط ضعف و قوت برنامه را بیان کند.

مهارتی: -

نگرشی: -

روش تدریس

حضور: سخنرانی با استفاده از ویدئو پروژکتور و پاورپوینت، بارش فکری و پرسش و پاسخ

مجازی: به اشتراک‌گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌ها در سامانه نوید

نحوه تعامل استاد و دانشجو: سخنرانی و بارش فکری و پرسش و پاسخ

ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال در کلاس، پاسخ به تکالیف در سامانه نوید، فعالیت گروهی و ارائه کلاسی

ارزشیابی تکمیلی: میزان پاسخ‌دهی به سؤالات مربوط به این جلسه در آزمون پایان‌ترم

جلسه دوازدهم: معرفی موردی مهم‌ترین برنامه‌های حوزه غذا و تغذیه در ایران

اهداف

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- زمینه شکل‌گیری برنامه موردی در ایران (برنامه مشارکتی – حمایتی بهبود وضع تغذیه کودکان) را شرح دهد.
- اهداف برنامه را بیان کند.
- گروه هدف برنامه را نام ببرد.
- ذی‌نقشان برنامه را نام ببرد.
- استراتژی و روش پیاده‌سازی برنامه را توضیح دهد.
- میزان دستیابی به اهداف برنامه را شرح دهد.
- نقاط ضعف و قوت برنامه را بیان کند.

مهارتی: -

نگرشی: -

روش تدریس

حضور: سخنرانی با استفاده از ویدئو پروژکتور و پاورپوینت، بارش فکری و پرسش و پاسخ
مجازی: به اشتراک‌گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌ها در سامانه نوید

نحوه تعامل استاد و دانشجو: سخنرانی و بارش فکری و پرسش و پاسخ

ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال در کلاس، پاسخ به تکالیف در سامانه نوید، فعالیت گروهی و ارائه کلاسی

ارزشیابی تکمیلی: میزان پاسخ‌دهی به سؤالات مربوط به این جلسه در آزمون پایان‌ترم

جلسه سیزدهم و چهاردهم: معرفی و کار با نرم افزار CDCynergy

اهداف

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- با کاربرد نرم افزار CDCynergy در طراحی و تدوین برنامه آشنا باشد.
- مراحل شش گانه برنامه ریزی در نرم افزار CDCynergy شرح دهد.

مهارتی: در بستر نرم افزار CDCynergy برای یک موضوع فرضی برنامه های تغذیه در سطح کلان کشور طراحی و پیشنهاد کند.

نگرشی: -

روش تدریس

حضوری: کارگاه معرفی نرم افزار CDCynergy و کاربرد آن

مجازی: به اشتراک گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت ها در سامانه نوید

نحوه تعامل استاد و دانشجو: سخنرانی و کار عملی و پرسش و پاسخ

ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال در کلاس، انجام پروژه کلاسی

ارزشیابی تکمیلی: کنفرانس کلاسی و ارائه پروژه